

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ,
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ І МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

**СУЧАСНЕ ДОШКІЛЛЯ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ
ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ**

*Збірник матеріалів
III Всеукраїнської науково-практичної конференції*

Черкаси 2018

УДК 372.3
ББК 74.1

Рекомендовано кафедрою дошкільної освіти
Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 4 від 17 жовтня 2018 р.)

Рецензенти:

Гнезділова К. М., доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки вищої школи і освітнього менеджменту Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького;

Сіренко А. Є., кандидат педагогічних наук, завідувач відділу дошкільної освіти КНЗ «Черкаський обласний інституту післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»

Сучасне дошкілля у контексті інтеграції до європейського освітнього простору: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції (2-3 жовтня 2018 р.) / Упорядники І. О. Ніколаеску, Ю. О. Соловей, О. О. Панченко. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2018. – 129 с.

Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції містить результати досліджень науково-педагогічних працівників, студентів з актуальних проблем сучасного дошкілля. До збірника увійшли нові розвідки, присвячені загальним питанням дошкільної освіти в сучасних соціокультурних умовах, професійно-педагогічній компетентності педагогічних працівників в умовах інтеграції у світовий освітній простір, упровадження інноваційних технологій у сучасній освітній діяльності ЗДО, взаємодії закладу дошкільної освіти з родиною, а також презентується практичний досвід щодо використання сучасних технологій та науково-методичного супроводу розвитку дитини в контексті багатовимірності освітнього простору.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.
Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фактів та посилань несуть автори статей.

дотримання принципу доступності на кожному етапі роботи; створення ситуацій успіху та суперництва; усвідомлення кожним учнем свого обов'язку та відповідальності за школу, за клас, за команду; створення позитивного емоційного фону під час спортивної діяльності тощо.

Література:

1. Єрмоєнко Е. А. Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Єрмоєнко Едуард Анатолійович. – К., 2015. – 222 с.
2. Ильин Е. П. Психология воли / Е. П. Ильин. – СПб. : Питер, 2002. – 288 с.
3. Семигал О. М. Хортинг в системі виховання фізичної активності дітей : навч.-метод. посіб. для тренерів і спортсменів / О. М. Семигал. – Полтава : Знання, 2010. – 24–27 с.
4. Тимчик М. В. Єдність школи та сім'ї у військово-патріотичному вихованні старших підлітків у процесі занять хортингом / М. В. Тимчик // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді : зб. наук. праць. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – Вип. 18, кн. 2. – С. 313-321

Коваленко О. А.,
*старший викладач кафедри дошкільної освіти
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
м. Черкаси, Україна*

ВЗАЄМОДІЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ, СІМ'Ї ТА ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У МАТЕМАТИЧНОМУ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ

Діяльність дитини – це постійне творення, гармонія між грою, розвагою, пізнанням нового, самовдосконаленням. Кожна дитина неповторна особистість, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями [2]. Перед батьками й педагогами постає завдання – формувати та розвивати ці якості в кожній дитині на основі партнерської взаємодії, яка завжди була і є провідною в роботі закладів дошкільної освіти (ЗДО) та має місце в Концепції Нової української школи.

В основу сучасного освітнього процесу ЗДО покладено інтегративний підхід, який є сприятливим для розвитку мислення, розкриття особистісного потенціалу дитини, збереження її фізичного, психічного й духовного здоров'я.

Такий підхід спрямовує педагогів і батьків на навчання дітей шляхом надання їм можливості самостійного пізнання світу та забезпечує в майбутньому орієнтування людини на освіту впродовж усього життя [1].

Взаємозв'язок між освітніми закладами та сім'єю, в якій підростає дитина, забезпечує єдність змісту, форм і методів, дотримання всіх принципів виховання та навчання, а також поглиблює знання і вміння батьків. Така взаємодія повинна відповідати, в першу чергу, інтересам дитини й особливостям її розвитку та узгоджуватися з основними принципами «педагогіки партнерства»: повага до особистості; доброзичливість і позитивне ставлення; довіра у відносинах; діалог – взаємодія – взаємоповага; розподілене лідерство; соціальне партнерство.

Про користь партнерства у вихованні та навчанні дітей зауважував, в свій час, В. О. Сухомлинський. Він радив учителю початкових класів починати вивчати майбутніх учнів за рік-два до початку навчання у школі. Можна зазначити, що в більшості сучасних шкіл порада відомого педагога втілена у вигляді курсів з підготовки майбутніх першокласників, які, зазвичай, проводять їхні майбутні класні керівники. Таке відвідування навчального закладу один раз на тиждень дітьми та батьками дає можливість заздалегідь познайомитися з шкільною системою, вчителем і вимогами, які висуває сучасна школа до першокласників.

У системі «сім'я – ЗДО – початкова школа» дитина отримує знання та опановує способи дій, які допомагатимуть їй діяти у конкретних життєвих ситуаціях. Так, наприклад, формування елементарних математичних уявлень дітей дошкільного віку, навчання математики у початковій школі та уважне ставлення батьків до виховання вдома – взаємопов'язані та взаємозалежні фактори, що розвивають у дітей такі уміння, як: висловлювати думку і логічно обґрунтовувати свою позицію; діяти за алгоритмом і складати алгоритми дій; збагачувати уявлення дітей про властивості, кількість, форми та величини предметів, про час і простір; естетично зображувати геометричні фігури; створювати математичні моделі процесів навколишнього середовища;

ощадливо користуватися природними ресурсами; взаємодіяти з іншими дітьми групи чи класу; поважати думку інших; бути відповідальними та ін.

Особливості розвитку сучасних дітей значно відрізняються від їх однолітків 10-20 років тому. І це природньо, адже сучасний світ – це світ надтехнологій та величезних потоків різноманітної інформації в усіх сферах життя. Переважну кількість часу діти проводять з різноманітними гаджетами, за комп'ютерними іграми, за переглядом телепередач, зміст яких досить часто не відповідає їхньому віку. Як наслідок – дітям складно збагнути, що правдиве, а що видумане, що важливе для них, а що ні [3]. Дитина дошкільного віку швидше запам'ятовує, які клавіші відповідного пристрою потрібно натиснути для роботи з ним та запуску комп'ютерної програми, ніж вчиться читати, писати та рахувати. Саме тому дітям необхідне постійне зовнішнє стимулювання з боку дорослих, яке вони звикли одержувати з екрану.

Якщо в ЗДО та в початковій школі педагоги досить пильно стежать за видами діяльності дітей і дбають про їх зміну, то багато батьків не звертають на це увагу та досить часто зітхають з полегшенням, коли дитина «зайнята своїми справами». Надання дітям свободи дій без шкоди для здоров'я і розумового розвитку, для підтримання інтересу до предмету вивчення вихователі та вчителі пропонують дітям виконувати завдання спорідненого змісту, але у різних формах. Батькам необхідно запозичувати такий досвід і використовувати під час спілкування з власними дітьми. Наприклад, під час закріплення додавання і віднімання чисел, порівняння множин (вивчається в закладі дошкільної освіти та в початковій школі) на заняттях і уроках, які проводяться в приміщенні, під час прогулянок чи щоденних спостережень дітям пропонують традиційні завдання (Знайди значення виразів. З'ясуй, чого більше: машинок чи ляльок? На гілці виросло вісім яблук, три з них достигли і впали на землю. Скільки яблук залишилося на гілці?), а також завдання незвичної форми (Зафарбуй улюбленим кольором частини малюнка з написаними виразами, що мають певне значення. Зроби чотири кроки вперед, потім три кроки вліво, а тепер скажи скільки кроків ти зробив (зробила) разом. Встанови, чого більше в

ігровому куточку: великих кубиків чи маленьких м'ячиків. Склади цікаві завдання для своїх друзів). Батьки вдома, також, можуть в явній формі та приховано закріплювати знання дітей, пропонуючи виконати посильні побутові доручення: «Вчора у нашому акваріумі було п'ять рибок, а сьогодні ми з тобою купили ще одну. Нагодуй їх, та скажи, скільки рибок стало?», «Перед тим, як сідатимемо їсти, утвори на столі пари «серветка – ложечка» для кожного з нас. Скільки пар утворилося? Скільки серветок та ложечок разом?», «Кожного разу на день народження тобі дарували книжечку. Скільки книжечок є на твоїй полиці? Скільки їх буде через рік?», «Для приготування борщу треба взяти чотири картоплин, одну моркву, один буряк, одну цибулину, два помідора, одну маленьку капустину. Скільки овочів треба взяти всього? Чого більше: помідорів чи картоплі, моркви чи буряків?», «В твоєму наборі конструктора є різні деталі. Цікаво, скільки круглих деталей і скільки прямокутних? Яких більше? Скільки червоних і жовтих деталей разом?».

Саме взаємодія закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи дозволить вибудовувати і вдосконалювати систему партнерських відносин на основі довіри і розуміння – важливих компонентів, які закладені в програмах розвитку дітей дошкільного віку та Концепції Нової української школи, а також забезпечить наскрізний процес виховання дитини, який формує цінності сучасного громадянина.

Література:

1. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук кер. проекту В. О. Огнев'юк; наук. ред. Г. В. Беленька. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – 2016. – 352 с.
2. Нова українська школа : Концептуальні засади реформування середньої школи. – 2017. – Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
3. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди». – 2017. – 206 с.

Наукове видання

**СУЧАСНЕ ДОШКІЛЛЯ У КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ
ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ**

Збірник матеріалів

III Всеукраїнської науково-практичної конференції

Упорядники І. О. Ніколаєску, Ю. О. Соловей, О. О. Панченко

Формат 60x84/16

Гарнітура Times New Roman.

Ум.друк.арк. 5,38